

مسئولیت فرائی دولت اسلامی در قبال جنبش های رایلی بنحش
(مسانی نظری و بایسته های فقهی - حقوقی)

مؤلف: امیر کشتگر

انتشارات آموزشی و پژوهشی بوعلی

آدرس: تهران، میدان ولیعصر، نرسیده به خیابان زرتشت، کوچه ناصر،
پلاک ۳۲ واحد ۳ تلفن: ۰۲۱-۸۶۰۳۷۴۲۸ bualipub@gmail.com

سرشناسه	کشتگر امیر-۱۳۷۱
عنوان	مسئولیت فراملی دولت اسلامی در قبال جنبش‌های رهایی بخش (مبانی نظری و بایسته‌های فقهی-حقوقی)
مشخصات نشر	تهران، انتشارات آموزشی و پژوهشی بوعلی ۱۳۹۸
مشخصات ظاهری	۱۴۸ صفحه
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۷۰۹۷-۰۱-۶
وضعیت فهرست‌نویسی	فیا
یادداشت	فارسی
ضوع	اسلام و دولت - اسلام و سیاست - روابط بین‌المللی
رده‌بندی کنگره	BP۲۳۱
رده‌بندی ده‌بندی	۲۹۷/۴۸۳۲
رده‌بندی کدشناسی ملی	۶۰۶۱۰۱۷
ناشر	انتشارات آموزشی و پژوهشی بوعلی
مدیر مسئول	سیده نیلوفر شامرادی
مدیر اجرایی	محمدهادی احمدی
صفحه‌آرایی و طراحی بند	شعارات آموزشی و پژوهشی بوعلی
تیراژ	۱۰۰۰ جلد
نوبت چاپ	اول ۱۳۹۸
چاپ و صحافی	چاپ: تهران
قیمت	۳۰۰۰۰ ریال

مسئولیت فراملی دولت اسلامی در قبال جنبش‌های رهایی بخش (مبانی نظری و بایسته‌های فقهی-حقوقی)

مؤلف: امیر کشتگر

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۰۹۷-۰۱-۶

ناشر: انتشارات آموزشی و پژوهشی بوعلی

چاپ اول: ۱۳۹۸

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

حق چاپ محفوظ است.

کلیه حقوق و حق چاپ متن و عنوان کتاب که به ثبت رسیده است؛ مطابق با قانون حقوق مؤلفان و مصنفان و مصوب ۱۳۴۸ محفوظ و متعلق به ناشر می‌باشد. هرگونه برداشت، تکثیر، کپی‌برداری به هر شکل (چاپ، فتوکپی، انتشار الکترونیکی) بدون اجازه کتبی از ناشر ممنوع بوده و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

فهرست

مقدمه

۱۱

۱۳

بخش اول: هویت سیاست خارجی دولت اسلامی و مسئولیت فراملی آن

۱۴

فصل اول: مسئولیت فراملی دولت اسلامی در پرتو نظریه روابط بین الملل

۱۶

مبحث اول: مسئولیت فراملی دولت اسلامی در پرتو نظریات «سکولاریستی» روابط بین الملل

۱۹

گفتار اول: جریان‌شناسی نظریات سکولاریستی روابط بین الملل

۲۲

الف- نظریات ایده آلیستی

۲۳

ب- نظریات رئالیستی

۲۵

گفتار دوم: نقشه راه و رساییهای نظریات سکولاریستی روابط بین الملل

۲۵

الف- نارساییهای فرانظری نظریات سکولاریستی روابط بین الملل

۳۱

ب- نقصانهای عینی نظریات سکولاریستی روابط بین الملل

۳۳

مبحث دوم: مسئولیت فراملی دولت اسلامی در پرتو نظریه «دینی» روابط بین الملل

۳۴

گفتار اول: ضرورت و امکان طرح نقشه راه دینی روابط بین الملل

۳۵

الف- ضرورت طرح نظریه دینی روابط بین الملل

۳۸

ب- امکان طرح نظریه دینی روابط بین الملل

۴۹

گفتار دوم: انقلاب اسلامی و افتتاح فکری و فرهنگی در طایف نظریه دینی روابط بین الملل

۶۲

الف- انقلاب اسلامی و تکامل معرفت دینی دارای حجیت

۷۲

ب- «بیداری اسلامی» به مثابه رهیافت دینی انقلاب اسلامی در نظریات روابط بین الملل

۷۹

فصل دوم: مبانی، اصول و اهداف سیاست خارجی دولت اسلامی

۷۹

مبحث اول- مبانی و اصول سیاست خارجی دولت اسلامی

۸۰

گفتار اول: مبانی سیاست خارجی دولت اسلامی

۸۰

الف- تقدم الهیات بر مادیات

۸۱

ب- عدالت جهان شمول

۸۳

گفتار دوم: اصول سیاست خارجی دولت اسلامی

۸۳

الف- اصل دعوت و دیپلماسی عمومی

۸۵

ب- اصل ولاء و حمایت از مستضعفین

۸۷

مبحث دوم- مقاصد سیاست خارجی دولت اسلامی

۸۸

گفتار اول: «مقاصد ملی» سیاست خارجی دولت اسلامی

- ۸۸ الف- مقاصد ملی «سلبی» در سیاست خارجی دولت اسلامی
- ۹۱ ب- مقاصد ملی «ایجابی» در سیاست خارجی دولت اسلامی
- ۹۲ گفتار دوم: «مقاصد فراملی» سیاست خارجی دولت اسلامی
- ۹۳ الف- «مقاومت اسلامی» به مثابه رکن سلبی مقاصد فراملی دولت اسلامی
- ۹۴ ب- «تمدن نوین اسلامی» به مثابه رکن ایجابی مقاصد فراملی سیاست خارجی دولت اسلامی
- ۹۹ بخش دوم: راهبردها و چالش‌ها
- ۹۹ فصل اول: راهبرد و بایستگی‌های فقه سیاسی حمایت از جنبش‌های رهایی بخش
- ۹۹ مبحث اول- بنابرشناسی حقوقی جنبش‌های رهایی بخش
- ۱۰۰ گفتار اول: دغدغه مشروع
- ۱۰۱ الف- مبانی مشروعیت «دفع» در فقه سیاسی امامیه
- ۱۰۵ ب- مبانی حقوقی «دفاع» در حقوق بین الملل معاصر
- ۱۰۶ گفتار دوم- نفی سبیل
- ۱۰۷ الف- آیات
- ۱۰۷ ب- روایات
- ۱۰۸ مبحث دوم- بایسته‌های فقهی و حقوقی حمایت از جنبش‌های رهایی بخش
- ۱۰۸ گفتار اول- بایسته‌های نقلی حمایت از جنبش‌های رهایی بخش
- ۱۰۹ الف- آیات
- ۱۱۱ ب- روایات
- ۱۱۲ گفتار دوم- بایسته‌های عقلی حمایت از جنبش‌های رهایی بخش
- ۱۱۳ الف- عقل (حسن و قبح عقلی)
- ۱۱۴ ب- بناء عقلا (سیره حقوق‌دانان بین الملل معاصر)
- ۱۱۵ فصل دوم: چالش‌ها و موانع حقوقی - سیاسی حمایت از جنبش‌های رهایی بخش
- ۱۱۵ مبحث اول- چالش سیاسی حمایت از جنبش‌های رهایی بخش
- ۱۱۶ گفتار اول- مفهوم شناسی تروریسم
- ۱۱۸ الف- مفهوم شناسی تروریسم در حقوق بین الملل معاصر
- ۱۱۹ ب- مفهوم شناسی تروریسم در فقه سیاسی امامیه
- ۱۲۰ گفتار دوم- امکان یا امتناع تروریسم در فرهنگ سیاسی دولت اسلامی و دولت‌های سکولار
- ۱۲۱ الف- امتناع تروریسم در فقه سیاسی امامیه به مثابه نرم افزار تکوین مناسبات دولت اسلامی

- ۱۲۴ ب- امکان تروریسم در فلسفه سیاسی غرب به مثابه نرم افزار تکوین مناسبات دولتهای سکولار
- ۱۲۷ مبحث دوم: چالش حقوقی حمایت از جنبش های رهایی بخش
- ۱۲۷ گفتار اول: اصل عدم مداخله به مثابه چالشی حقوقی در حمایت از جنبش های رهایی بخش
- ۱۲۹ الف- اصل عدم مداخله در فقه سیاسی
- ۱۳۱ ب- اصل عدم مداخله در حقوق بین الملل
- ۱۳۱ گفتار دوم: نسبت اصل حمایت از جنبش های رهایی بخش با اصل عدم مداخله
- ۱۳۲ الف- نسبت اصل حمایت از جنبش های رهایی بخش با اصل عدم مداخله در حقوق بین الملل
- ۱۳۲ ب- نسبت اصل حمایت از جنبش های رهایی بخش با اصل عدم مداخله در فقه سیاسی
- ۱۳۹ منابع و مآخذ

با حدوث انقلاب اسلامی، ضمن تشکیک در سکولاریسم علمی و عملی مستولی بر روابط بین الملل، امکان تکوین پادگفتمانی دین‌بنیاد مبتنی بر مبانی حکمی و اجتهادی دین مبین اسلام گسترش یافت. این امکان در وهله‌ی نخست با اندیشه‌ورزی و رای عقلانیت خودبنیاد غربی به وجود آمده است. «ظلم‌ستیزی» به عنوان برجسته‌ترین مؤلفه‌ی گفتمانی انقلاب اسلامی، این فرصت را فراوی نظریه‌پردازان حوزه‌ی بین الملل قرار داده است تا با هویدا شدن واقعیت‌های مکنون این عرصه و روشن شدن رشت ناعادلانه‌ی آن در حوزه‌های‌های فرانظری، ساختاری، هنجاری و نهادی به پرسش از مشروعیت کارآمدن نظم لیبرال مستولی بر روابط بین الملل نائل شوند (رک: دهقانی فیروزآبادی، ۱۳۸۹: ۱۱۱-۴۲).

گفتمان انتقادی که انقلاب اسلامی در روابط بین الملل ایجاد نموده با ابتدای بر فقه و کلام سیاسی شیعی، موجد تکوین گونه‌ای متفاوت از عالانیت سیاسی شده است؛ بر این اساس، صلح و امنیت و عدالت نه تحت استیلا و هژمونی کارگزاران مستبد، بلکه در رهایی و آزادی ملت‌ها معنا پیدا می‌کند. این فرهنگ سیاسی که بیش از هر چه از اعتقاد، بویید و نفی الوهیت مستکبرین ناشی می‌شود، دولت و ملت اسلامی را به اعمال اصول و راهبردهایی ترغیب می‌کند تا با حمایت از اراده‌های به استضعاف درآمده، گذار از وضع استکبارزده و ناعادلانه‌ی موجود را سهیل تسرع نماید.

این راهبرد در دکترین سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران با عنوان «حمایت از مستضعفین» و در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به عنوان عالی‌ترین سند در سلسله هنجارهای حقوقی کشور- با عنوان «حمایت از قیام‌های حق طلبانه مردمی» مورد شناسایی قرار گرفته است. با وجود افتراق‌های بنیادین اندیشه‌ی سیاسی اسلام با حقوق بین الملل معاصر، توجه به حق خودمختاری و حق تعیین سرنوشت ملت‌ها در اسناد متعدد حقوق بشری زمینه‌ی مساعدی برای جامه‌ی عمل

پوشاندن به برخی راهبردهای جهانی اسلام به مثابه‌ی آرمان‌های جهان‌شمول بشری فراهم می‌آید. نمونه‌ی بارز این مهم شناسایی «نهضت‌های رهایی بخشی ملی» در منشور ملل متحد است. بر این اساس تلاش می‌شود با تدقیق در مبانی فقهی و حقوقی حمایت از این نهضت‌ها، عملیاتی‌سازی مهم‌ترین راهبرد بین‌المللی دولت اسلامی مورد توجه و امکان‌سنجی قرار گیرد. این تحقیق با رویکردی تحلیلی-توصیفی و با روش کتابخانه‌ای در حوزه‌ی مطالعات فقهی و حقوقی صورت خواهد پذیرفت.

نکته‌ی قابل توجه که مایز اصلی تحقیق پیش رو نسبت به آثار مشابه تألیفی است ارائه‌ی چهارچوب مفهوم از دست خارج دولت اسلامی است. نگارنده با التفات نسبت به تأثیر نظریه روابط بین‌الملل بر گونه‌ی مسئولیت خراملی دولت، تلاش کرده با رجوع به آموزه‌های دینی، نظریه متناسبی را جهت تحلیل مسئولیت فرامی، دولت اسلامی ارائه نماید.